

5,000 Kr. til Fortsættelses-skoler, som jeg senere skal omtale, men det fremkom saa sent, nemlig først ved tredje Behandling af Finanslovsforlaget her i Tinget, at man ikke mente at burde tage Spørgsmaalet op dengang, da den nøjere Prøvelse ikke kunde foregaa. Jeg tror, at i alt Fald dette Forslag om Bevilling til Fremme af Aften-skoleundervisningen let vil finde det ærede Tings Støtte, og jeg haaber, at den Støtte, som det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds tilsaagde, ikke vil blive mindre virksom, selv om jeg maa udtale, at jeg stiller mig tvivlende lige over for Gennemførelsen af den Tanke, som han henstillede til Overvejelse, at private og offentlige Skoler skulde staa lige i Henseende til Afgang til Andel i det Tilskud, som her er foreslaaet. Sagen er jo den, at Statens Tilskud skulde fremtræde nærmest som et Tilskud til Skolefondene, for at de kunde sættes i Stand til i yderligere Omfang at udbetale Honorarer til Lærere, der lægge virksom Interesse for Dagen for Udvikling af Aften-skoleundervisningen. Det er mig ikke bekendt, og jeg tror heller ikke, det finder Sted i nogen Skolefondskreds Landet over, at der ydes for Tiden Bidrag til Fristolers Aftenundervisning. Det vilde ganske sikkert støde paa adskillige Hindringer, og jeg ser ikke rettere, end at Fristolerne, efter hele deres Stilling nu, hvor de netop ville hævde deres Frihed over for det offentlige, deres Frihed i hele deres Undervisning, deres Frihed med Hensyn til Ansættelsen af Lærere og Lærernes Lønningssforhold, selv vilde komme i Strid med deres Principper, om de ønskede Afgang til at nyde godt af dette Tilskud. Derimod maa jeg selvfølgelig beklage, at det ærede Medlem ikke vilde love sin Tilslutning til, men tværtimod nægtede at ville støtte Forslaget til en mindre Bevilling paa 5,000 Kr. til Fremme af Fortsættelses-skoler. Ja, jeg vil ikke følge den Opfordring, der kunde ligge i det ærede Medlems Ord til ved denne 1ste Behandling af Finansloven at rejse en større Diskussion om Fortsættelses-skolens Forhold til Folkeskolen i det hele, men jeg skal dog udtale mig lidt om de Momenter, som det ærede Medlem selv fremhævede. Han sagde: Det er ikke den rette Vej at gaa. Naar man vil højne Almueskolen, saa skal man begynde nedenfra, saa skal man støtte Oprettelsen af Forskolen. Meget vel, jeg kan være enig med det ærede Medlem om, at komme vi en Gang — og forhaabentlig inden lang Tid — ind paa at drøfte en Skolereform, saa vil det første Spørgsmaal dreje sig om at fremme Klasseindelningen i Børneskolen og udvikle Forskoleinstitutionen,

og saa kan det jo være tvivlsomt, om vi overhovedet ville gaa til at lade Fortsættelses-skolerne danne et Led i Folkeskolerne i det hele. Men det, der her ligger for, hvad er det andet end, at Ministeriet foreslaar at støtte de saa — der er ikke Tale om stort mere end 20 — Fortsættelses-skoler paa Landet med et ringe Beløb, deri behøver aldeles ikke at ligge noget Princip. De Herrer ville ved at gennemlæse de Motiver, som ledsagede Forslaget i Fjor, og som findes aftrykte i Rigsdagstidenden for i Fjor, Tillæg B., Sp. 1301—06, saa Indtryk af, at det er kun ganske forsøgsvis, man her ønsker at støtte Fortsættelses-skolerne. Jeg ser ikke, at der herved er nogen større Fare. Tværtimod, jeg ser ikke andet, end at Staten til enhver Tid vil have det i sin Haand at standse paa denne Vej, hvis man tror, det er nødvendigt. Det ærede Medlem fremhævede et særligt Moment, som han syntes maatte tale afgørende imod at gaa ind paa Fortsættelses-skoler. Det var Hensynet til de unge Menneskers legemlige Arbejde. Det drejede sig jo om unge Mennesker i Alderen mellem 14 og 16 Aar. Ja, jeg sætter lige saa megen Pris som det ærede Medlem paa, at de unge Mennesker virkelig saa Vejligbed til at øve deres Legeme, men jeg ser ikke, at man ved Fortsættelses-skoler er særlig udsat for at hemme en saadan Udvikling, navnlig ikke, da Forholdet vistnok for de flestes Bedkommende er det, at Fortsættelses-skolerne drives om Vinteren. Dernæst vil jeg dog spørge, om man ikke gør bedre i, hvor der i Virkeligheden viser sig Trang paa Landet til en Undervisning for den konfirmerede Ungdom, da saa vidt muligt at knytte de unge Mennesker til en Skole i den paagældende Egn fremfor, ved ikke at støtte saadanne Skoler, at give Forældrene Opfordring til at lade Børnene søge Realskolerne. Komme Børnene først ind til Købstadens Realskole, gaar det ganske sikkert betydelig mere ud over Udviklingen af deres Legeme. Tanken om Fortsættelses-skoler har jo, som bekendt, været drøftet i vide Kredse. Den var fremme paa det store Skolemøde i Kjøbenhavn i Fjor, og skønt der ganske vist fremkom Udtalelser fra forskellige Synspunkter i saa Henseende, endes man dog om at anbefale, at Staten støttede dem. Jeg tror ganske sikkert ogsaa, at en Bevilling som den foreliggende, af en ganske vist meget uskyldig Størrelse, her i Tinget vil kunne møde fornøden Tilslutning. Allerede i Gaar viste der sig Tilslutning dertil fra et æret Medlem. Jeg haaber saaledes, at selv om jeg fremdeles ikke kan gøre Regning paa det ærede Medlems Støtte, maa denne Sag